

Ook dit kan in een oorlog.

Een paar feiten vooraf:

- In de Tweede Wereldoorlog hadden wij een Duitse Compagnie in de gebouwen op ons terrein.
- Mijn vader is in de oorlog overleden en dan wil je, zeker als je ouder wordt, meer over het hoe en wat weten.
- Ik hoorde een volksoverlevering en die wil ik graag met jullie delen.

Het is een mooie voorjaarsavond en Sigfrid is de enige van de compagnie die is achtergebleven om de wacht te houden. De rest is 's morgens vroeg al vertrokken naar de Dollard om de verdedigingslinie te inspecteren.

Sigfrid zit lekker in de schaduw en gaat in zijn gedachten naar zijn beide kinderen, die hij nu al een jaar niet heeft gezien. Wanneer zal die oorlog zijn afgelopen, zodat hij elke dag weer bij ze kan zijn? En zijn vrouw? Ze schrijft wel dat alles goed is. Maar is dat ook zo?

Hij hoort een trein aankomen. De spoorlijn loopt langs het complex. En tegelijk komt een vliegtuig binnen zijn gehoor.

Hij gaat naar binnen om het luchtalarm aan te zetten.

En tegelijk een vreselijke knal. Zijn trommelvliezen knappen bijna.

Wat is geraakt? De spoorbrug of de trein?

Weer buiten gekomen ziet hij dat een goederenwagon in brand staat.

Boven het geknetter hoort hij het huilend gillen van mensen in doodsangst.

Zonder na te denken rent hij naar de trein en opent de brandende wagon.

Tientallen mensen dringen zich naar buiten en vliegen alle kanten op.

Een half uur later staat Sigfrid nog steeds te trillen op zijn benen. Wat heeft hij gedaan?Een vloedgolf van gedachten stroomt door zijn hoofd.....100% Sabotage.....daar staat de doodstraf op.... nooit meer zijn kinderen zien.....

Probeer je maar eens een voorstelling te maken wat er door zijn hoofd ging. Het is oorlog en je hebt Joden bevrijd.....

Daar kwam de buurman, die ook langs de spoorlijn woonde, aan.

En voor Sigfrid iets kon zeggen hoorde hij:

“Ik heb gezien wat je gedaan hebt. Maar niemand zal dat ooit van mij horen, want wat jij deed was een heldendaad. Je hebt mensenlevens gered.”

Sigfrid was te verbouwereerd om wat terug te zeggen.

De buurman vervolgde:

“Mijn lezing van het verhaal, en dus ook de jouwe, is dat er door de brand een gat in de wagon kwam en de Joden daardoor konden ontsnappen. Zij hebben toen de andere wagons ook geopend.”

Naschrift:

Hoeveel van de Joden later alsnog zijn opgepakt vertelt het verhaal niet. Maar de vallende duisternis en de hulpvaardigheid van de Groningse plattelandsbevolking heeft hen zeker geholpen. Maar ik beloof mijn lezers dat ik binnenkort eens naar het gebied tussen Zuidbroek en Muntendam zal gaan en kijken of ik nog wat kan uitvinden.

De commandant geloofde waarschijnlijk het verhaal, want ik heb nooit iets over een wraak razzia in Zuidbroek gehoord.

Het is moeilijk om je voor te stellen wat jij gedaan zou hebben, omdat onze generatie gelukkig nooit deelnemer hoefde te zijn in een oorlog. Toch proberen?

Drachten, 2 november 2018.